

ARBOGA KOMMUN

Mål och budget 2017

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsförvaltningen
Dnr 138/2016-041
2016-09-27

Innehåll

1	Uppdraget	5
1.1	Omvärldsanalys	5
1.2	Demografi	6
1.3	Verksamhetsförändringar	9
2	Kommunfullmäktiges strategiska område inspirerande livsmiljö	11
3	Kommunfullmäktiges strategiska område inspirerande lärande	13
4	Ekonomi	16
4.1	God ekonomisk hushållning	16
4.2	Drift- och investeringsbudget	16
	Driftbudget	16
	Investeringsbudget	18
5	Verksamhetsmätt/ nyckeltal	19

---

1 Uppdraget

Barn- och utbildningsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar samt vuxna antingen genom att själv anordna eller genom att köpa skolplatser.

Barn- och utbildningsnämndens huvudsakliga verksamheter är förskola, fritidshem, utbildning för barn och ungdomar i obligatoriska och frivilliga skolformer samt utbildning för vuxna inom kommunal vuxenutbildning, yrkeshögskola, högskoleutbildning och övrig utbildning.

Nämnden ansvarar också för att skolungdom över tolv år får korttidstillsyn i anslutning till skoldagen samt under lov. Nämnden ansvarar vidare för del av ungdomskontakten samt elevhemsverksamhet för gymnasieelever.

Nämnden utövar tillsyn över den fristående förskolan Solkatten i Arboga kommun.

1.1 Omvärldsanalys

Allmänt

Inom Barn- och utbildningsnämndens ansvarsområde sker en rad förändringar under planperioden.

- Skollagen och förordningen lärarlegitimation och förskollärarlegitimation innebär omfattande kostnader för kompetensutveckling som endast delvis täcks av statsbidrag. Skolinspektionens granskning av Arboga kommun visade att kommunen behöver utbilda fler lärare att bli behöriga i fler ämnen. Det finns krav på att alla betygssättande lärare ska vara behöriga i alla sina ämnen. Som en följd av detta finns ett behov av kompletterande utbildningar och kompetenshöjande insatser bland lärare för att de ska få rätt behörighet. Ett antal personer har redan påbörjat utbildningar av olika slag. Fler kompetenshöjande insatser kommer att behövas de närmaste åren, vilket innebär väsentligt ökade kostnader för nämnden.
- Antalet nyanlända i Arboga ökar kraftigt, 160 barn skrevs in under läsåret 2014-2015 (förskola-gymnasiet). Tillströmningen fortsatte även under hösten 2015, då omkring 85 barn har skrevs in från augusti. Under våren 2016 skrevs 83 nyanlända elever skrevs in i förskola, grundskola och gymnasium under vårterminen 2016. För svenska för invandrare, SFI, är siffran 91. Även under hösten 2016 har antalet inskrivningar ökat, under augusti 2016 skrevs 46 barn/ungdomar in i verksamheten att jämföra med 33 i augusti året innan. Då denna inskrivningstakt tycks bestå är det av yttersta vikt att dessa får det stöd och den hjälp de har rätt till. Barn- och utbildningsnämnden har antagit riktlinjer för mottagning, introduktion och utbildning av

---

flerspråkiga barn och elever, "Riktlinjer för Arboga kommuns mottagning, introduktion och utbildning av flerspråkiga barn". Dessa riktlinjer baseras bland annat på Skolverkets *Allmänna råd för utbildning av nyanlända elever*. Personal har anställts för att stärka modersmålsundervisning, svenska som andra språk, studiehandledning på modersmål och studievägledning. Förvaltningen har även anställt en verksamhetschef för nyanlända.

- Frågan om lokaler är en förvaltningsövergripande fråga och hänger till stor del samman med vilka beslut som kommer att tas för ett nytt vård- och omsorgsboende.
- Gäddgårdsskolan är i ett omfattande behov av renovering och lokalerna är inte längre ändamålsenliga ur ett pedagogiskt perspektiv. Under hösten togs därför ett beslut om att påbörja en fördjupad utredning, en förstudie kring framtida lokalisering. Förstudien är klar och visar ett behov av en F-9 skola med möjlighet till utbyggnad till ett samlat högstadium i framtiden.
- Behovet av förskoleplatser beräknas öka under de närmaste åren. Ökningen beror på inflyttning och på att fler väljer att ha sina barn på förskola vid exempelvis föräldraledigheter. Att fortsätta arbetet med en ny förskola på norr samt en ny förskola på söder blir därför viktigt.
- Arboga kommun behöver fler förskollärare. Arbetsättet behöver utvecklas för kunna rekrytera förskollärare under 2016, det kan röra sig om att utbilda fler VFU handledare, uppmuntra till deltagande i förskolelyftet. Även icke högskoleutbildad personal i förskolan behöver stöd och utveckling. Kompetensutveckling och möjlighet att läsa till förskollärare på distans öppnar nya möjligheter. Det finns även ett behov av att utbilda våra pedagoger i flerspråkighet i förskolan.

1.2 Demografi

Nedan följer en kort beskrivning av nämndens verksamhetsområden kopplade till befolkningsstrukturen den senaste tiden.

Befolkningen i Arboga nådde sin befolkningstopp med 14 900 invånare år 1985. Därefter var befolkningen kring 14 500 personer fram till år 1996-1997. Vid årsskiftet 2012/2013 fanns 13 353 invånare i Arboga, 2013/2014 13 493. Vid årsskiftet 2014/2015 hade Arboga, 13 631 invånare. Just nu är antalet invånare i Arboga omkring 13 800.

Förskola

År 2010 föddes 120, år 2011 134, 2012 132 barn, 2013 129 och 2014 146 barn i kommunen. Inom två år kommer 90 % av dessa barn att ha skrivits in i förskolan. De senaste sex åren har denna siffra varierat mellan 112-146 barn per år. Förskolan har tidigare planerat för att antalet inskrivna barn under år planperioden 2016-2018 i snitt skulle vara cirka 550, i dagsläget är

---

dock 630 barn inskrivna i förskolan. Under slutet av våren 2016 förväntas förskolan ha omkring 700 barn. Andelen nyanlända barn ökar även i förskolan. En orsak till ökningen är att två asylboenden för familjer öppnades under hösten 2014. I det av kommunen framtagna dokumentet "Strategisk och ekonomisk plan - Uppdaterad omvärldsorientering", beräknas antalet barn i ålder 1-5 år att öka med 2% de närmsta åren och med 20% till år 2026.

Med den beräknade befolkningsutvecklingen kommer förskolan att ha 780 barn år 2019 och omkring 840 barn 2026 barn.

Förskoleklass

Antalet barn i den aktuella åldersgruppen har minskat något de senare åren, men trenden har vänt. Som exempel kan nämnas att antalet barn som började förskoleklassen hösten 2013 var 114, 2014 var det 136. Hösten 2016 kommer omkring 165 barn att börja förskoleklass. Prognosen för 2019 är 170 barn och för 2026 190 barn.

Fritidshem

Antalet inskrivna på fritidshemmen har inte förändrats speciellt mycket de senaste åren. Trycket på fritidshemmen ser dock ut att öka just nu. Detta hänger ihop med inflyttning. Antalet barn i fritidshemmet är idag ca 430, men en beräkning på över 500 barn är realistisk för 2019 och 550 för år 2026.

Grundskola

Antalet elever i Arbogas grundskolor beräknas öka de närmaste åren. För första gången är det redan nu "fullt" i vissa årskurser. Att utöka med nya klasser och nya lokaler är därför aktuellt redan från hösten 2016. Befolkningsprognosen ger att antalet elever i grundskolan kommer att öka från dagens 1480 till omkring 1700 år 2026.

Grundsärskolan

Trenden är att det nu efter några lugna år skrivs in allt fler barn i grundsärskolan. Samtidigt kommer fler elever att inkluderas i grundskolan. Stödbehovet och kostnaderna för dessa elever inom grundskolans ram kommer att bli högre.

Gymnasieskola

En rad åtgärder gällande marknadsföring och utveckling av programmen på Vasagymnasiet har genomförts de senaste åren. Däribland kan nämnas satsningen på STG, Saabs Tekniska Gymnasium, som fallit väl ut.

I april 2011 fanns 330 elever inskrivna på Vasagymnasiet, april 2012 var det 342 elever, 2013 359 elever, 2014 365 elever och just nu omkring 390 elever. Ledning och personal på Vasagymnasiet har gjort ett mycket bra

---

arbete, vilket har lett till att allt fler elever söker till skolan. Introduktionsprogrammet med inriktning språk, dvs nyanlända, är det som växer mest på Vasagymnasiet. En strategisk fråga för barn- och utbildningsnämnden blir också att besluta om det framtida utbildningsutbudet på Vasagymnasiet för åren 2017 och framåt. Det finns uppenbara frågetecken kring om det är möjligt att bedriva alla de program som vi har idag, kostnadsläget på vissa program är högt samtidigt som det är få elever som söker.

Prognosen för elever i gymnasieålder ser ut att öka något de närmsta åren. 2019 omkring 500 och 2026 något högre. När de allt större kullarna från förskola och grundskola så småningom kommer till gymnasiet kommer förändringen bli större.

Gymnasiesärskolan

Prognoser visar att antalet elever inom gymnasiesärskolan kommer att vara stabil de närmaste åren. Det kan konstateras att eleverna har fått utökade möjligheter att söka olika gymnasiesärskolor och fler reser allt längre till sin utbildningsort. Gymnasiesärskolan kommer att ha väsentligt ökade kostnader för resor. Det kan nämnas att flera elever reser med taxi till och från utbildningsorter såsom, Örebro, Västerås och Eskilstuna dagligen.

Vuxenutbildning

De statsbidrag som erhålls räcker inte för de önskemål om utbildningar som föreligger, detta innebär att vissa studenter får nej på sina utbildningsförslag. Elever vid SFI har numera rätt att påbörja sin utbildning när som helst under hela året (även under sommaren), vilket skapar högre personalkostnader. Kommunen har numera SFI verksamhet på många platser, men detta kommer inte att räcka, SFI behöver in i ytterligare lokaler. Efterfrågan på SFI-utbildning har varit mycket stor under året. Ökningen har fortsatt under 2015. För att möta efterfrågan har antalet platser på SFI utökats från 60 platser år 2014 till över 220 platser under våren 2016.

Vid Högskolecentrum har elevantalet ökat och det ser ut att öka ännu mer. Enligt nu gällande lagstiftning ska varje elev ha en individuell studieplan som ska skrivas tillsammans med studie- och yrkesvägledare. Organisationen behöver utökas.

Prognosen ger att de studerande vid SFI dels kommer att bli fler samt att det tar lång tid för många att komma "igenom" med godkända betyg. Att beräkna hur många som kommer att vara inskrivna vid SFI i framtiden är svårt, men upp emot 300 elever är realistiskt för 2019.

Rekrytering av chefer

Förvaltningens arbete med att säkerställa att våra chefer har bra stödfunktioner inom personal-, rekrytering-, ekonomi-, IT-, nyanlända- och administrationsfrågor kommer att bli en avgörande faktor kring möjligheten att locka till oss framtidens ledare. Av skolinspektionens granskning att döma blir det viktigt att fortsätta arbetet med att säkerställa att cheferna inom förvaltningen får det administrativa stöd de önskar, detta för att möjliggöra ett starkt pedagogiskt ledarskap på alla nivåer. Att detta arbete får godkänt betyg redan idag visar sig i att antalet sökande till varje chefstjänst inom förvaltningen är stort vid en regional jämförelse.

Personal

Under de närmaste tre åren kommer omkring 30 personer inom barn- och utbildningsförvaltningens verksamhetsområde att gå i pension. Dessa personer finns inom hela förvaltningens verksamhetsområde från förskola till vuxenutbildning, pedagoger och chefer.

Nyrekrytering av personal kommer att bli högre än dessa 30 eftersom barn- och elevantal fortsätter att öka.

1.3 Verksamhetsförändringar

De verksamhetsförändringar som planeras är knutna till de av kommunfullmäktige antagna målen. Kommunfullmäktige har i sitt dokument: "STRATEGISK OCH EKONOMISK PLAN 2017-2019", angett en rad mål vilka berör barn- och utbildningsnämndens ansvarsområden. Arboga kommuns vision fram till år 2030 är *Arboga - plats för inspiration* vilket också är Arbogas varumärke.

- Arboga - plats för inspiration

Visionen fylls med de strategiska områdena och dess inriktningstext. De strategiska områdena utgör de områden som är viktigast för kommunen för att uppnå visionen.

Kommunfullmäktige kommer att besluta om följande strategiska områden 2017-2019

- Inspirerande livsmiljö
- Inspirerande livslångt lärande
- Inspirerande arbete
- Inspirerande organisation

Med anledning av det stora antalet nyanlända har barn- och utbildningsnämnden genomfört en del verksamhetsförändringar de senaste åren.

Inom de strategiska områdena finns 10 kommunövergripande mål och 24 mått för de kommande åren. För att veta om kommunen är på rätt väg mäts de kommunövergripande målen genom ett antal mått. De kommunövergripande målen och måtten ska tillsammans bidra till att visionen uppnås och varje nämnd ska arbeta inom sina verksamhetsområden för att de övergripande målen ska uppfyllas. Nämnden har förutom dessa mål och mått även egna. Dessa beskrivs nedan. De kommunövergripande målen och nämndernas mål ska vara mätbara.

Strategiska områden	Kommunfullmäktiges mål	Mätningar
Inspirerande livsmiljö	1. Arboga växer och utvecklas	<ul style="list-style-type: none"> Befolkningsutveckling Nybyggnation av bostäder Försäljningsindex
	2. Arboga är tryggt och säkert	<ul style="list-style-type: none"> Upplevd trygghet Anmälda våldsbrott
	3. Arboga är inkluderande och tillgängligt	<ul style="list-style-type: none"> Upplevt inflytande Fritidsmöjligheter Valdeltagande
	4. Arboga är ekologiskt hållbart	<ul style="list-style-type: none"> Energianvändning Ekologiska livsmedel i kommunens verksamheter Nöjdhet med utbud av kollektivtrafik
Inspirerande livslångt lärande	5. Arboga inspirerar till livslångt lärande	<ul style="list-style-type: none"> Nationella prov åk 3 Behöriga elever till något nationellt program Utbildningsmöjligheter
Inspirerande arbete	6. Arboga har ett gott näringslivsklimat	<ul style="list-style-type: none"> Antal arbetstillfällen Lokalt företagsklimat
	7. I Arboga finns goda möjligheter till arbete	<ul style="list-style-type: none"> Arbetsmarknadsstatistik (totalt, utrikesfödda, unga vuxna 18-24) Antal tåg till och från Arboga
Inspirerande organisation	8. Arboga kommun ger ett gott bemötande och god service	<ul style="list-style-type: none"> Bemötande och tillgänglighet
	9. Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare	<ul style="list-style-type: none"> Medarbetarnas nöjdhet med inflytandet Hållbart medarbetarengagemang Frisknärvaro
	10. Arboga kommun har god ekonomisk hushållning	<ul style="list-style-type: none"> Resultat Soliditet

---

2 Kommunfullmäktiges strategiska område inspirerande livsmiljö

Mål 1. Arboga växer och utvecklas

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

En kommun där befolkningen ökar tyder på att staden är attraktiv och växer.

Att bostadsbyggandet håller en jämn och positiv takt är angeläget för att attrahera nya invånare och för att underlätta generationsväxlingar i kommunens bostadsbestånd.

Arboga ska ha en levande stadskärna både vad gäller utbud av handel, kultur och arrangemang. En välutvecklad och bärkraftig handel ger lokala arbetstillfällen och lockar boenden och turister.

Mål 2. Arboga är tryggt och säkert

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

Den upplevda tryggheten i kommunen är en viktig faktor för invånarna. Vad som upplevs tryggt eller otryggt är subjektivt och kan bero på människors egna erfarenheter men också på rykten om platsen, dess fysiska utformning och kontakten med omkringliggande miljöer. Säkerhet bedöms utefter kon- kreta fakta och fysiska åtgärder.

Mål 3. Arboga är inkluderande och tillgängligt

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

Alla invånare ska känna att de är delaktiga i det lokala samhället. Tillgängligt betyder att alla invånare ska ha möjlighet att leva ett aktivt liv på lika villkor. Både verksamhet, information, lokaler och fysisk miljö kan vara mer eller mindre tillgängliga.

Mål 4. Arboga är ekologiskt hållbart

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

Definitionen av ekologisk hållbarhet är att hushålla med mänskliga och materiella resurser på lång sikt. Miljön ska skyddas vilket bland annat innebär att utsläpp inte ska skada människor och att det naturliga kretsloppet ska värnas. Naturfrämmande ämnen ska inte förekomma i miljön och den biologiska mångfalden ska bevaras. Användningen av energi och material ska begränsas.

---

3 Kommunfullmäktiges strategiska område inspirerande livslångt lärande

Trygghet, delaktighet, kreativitet och kompetens är ledord för Arbogas förskolor, fritidshem och skolor. Alla barn och elever blir sedda och får uppmärksamhet. Arboga ska ligga i framkant både gällande kvalitet och arbetsmiljö.

Arbogas skolor inspirerar till nyfikenhet och lust att lära. Kompetenta lärare och ett bra ledarskap på alla nivåer bidrar till en god lärmiljö där eleverna utmanas, utvecklas och lyckas utifrån egna förutsättningar. Mötet, sam-spelet och dialogen mellan pedagog, barn, elev och föräldrar genomsyrar hela skoltiden.

Arbogas skolor håller hög kvalitet och det goda samarbetet med näringslivet utvecklas ständigt. Det ger barn och elever goda kunskaper och bra förutsättningar att gå vidare till högre studier eller arbete efter avslutade utbildningar.

Vuxenutbildningen bidrar till det livslånga lärandet och ger alla en ny chans. Det ska finnas goda möjligheter att läsa allt från grundläggande vuxenutbildning till universitetsstudier på distans.

Det strategiska området inspirerande lärande har ändrats till inspirerande livslångt lärande, för att bättre spegla samtliga av kommunens nämnder, bolag och förbunds verksamheter.

Kommunfullmäktiges mål 5:

Mål 5. Arboga inspirerar till livslångt lärande

Vårt samhälle står i ständig förändring och utifrån dess framtida behov av kompetenser så behöver perspektivet vara ett livslångt lärande. För att möta det livslånga lärandet pågår flera satsningar inom Arboga kommun.

Mätning 5.1. Nationella prov i årskurs 3

Andel elever i årskurs 3 som i de nationella proven nått kravnivån för samtliga delprov i svenska och matematik, Skolverket (Siris), årligen.

Mätning 5.2. Behöriga elever till nationellt program på gymnasiet

Andel behöriga elever till något nationellt program på gymnasiet, Skolverket (KKiK).

Mätning 5.3 Utbildningsmöjligheter

Betygsindex om hur medborgarna upplever tillgången till utbildningsmöjligheter, medborgarundersökningen vartannat år.

Nämndens mål 2017

- Mål:** Fler elever når de högre målen i alla ämnen.
- Mått:** Andel elever som når de högre målen i alla ämnen i grundskolans årskurs 3, 6, 9, grundsärskolan årskurs 6 och 9 samt andel elever som får slutbetyg i gymnasiets årskurs 3.
- Mål:** Den förebyggande elevhälsan ska stärkas.
- Mått:** Minst fyra hälsobesök from förskoleklass tom gymnasiet, samt ett hälsosamtal med kurator i årskurs 7 och ett i gymnasiets årskurs 2. Målet utvärderas 2017.
- Mål:** Satsning på ny teknik i våra förskolor och skolor. Fiberanslutning eller motsvarande finns på alla enheter.
- Mått:** DigiLär-konceptet fortsätter. Digitaliseringen av klassrummen fortsätter med 3 klassrum per år. Andelen personal som använder ny teknik ökar.

Inspirerande arbete

Arboga erbjuder en varierad arbetsmarknad inom många olika branscher. En god service från kommunens alla verksamheter och organisationer uppmuntrar till företagande och bidrar till att näringslivet växer.

Attraktiva etableringsområden och god tillgång på arbetskraft skapar förutsättningar för nya branscher och företag.

Arbogas unika kulturmiljö, rika historia och goda värdskap lockar besökare, vilket gör besöksnäringen till en allt större näringsgren.

Mål 6. Arboga har ett gott näringslivsklimat

Adressering av målet: **Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.**

Samordningsansvar: **Kommunstyrelsen**

Ett gott näringslivsklimat utgör en viktig utvecklingsfaktor för kommuner och regioner. Förutsättning- ar för och möjligheter att starta och driva företag har betydelse för tillväxt och sysselsättning. Arboga behöver ha attraktiva etableringsområden och god tillgång på arbetskraft för både nya etableringar och befintliga företag.

Mål 7. I Arboga finns goda möjligheter till arbete

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

Att få fler Arbogabor i arbete är inte bara viktigt för att kunna finansiera välfärden, det är också viktigt för individen. Antalet personer som förvärvsarbetar i kommunen ökar men förvärvsarbetande i förhållande till befolkningen i minskar. Arbogas geografiska läge tillsammans med lättillgänglig och flexibel pendling till andra orter utvidgar arbetsmarknaden för boende i Arboga och ger bättre möjligheter till jobb.

Inspirerande organisation

Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare där medarbetarna utvecklas och är delaktiga. Arbetsmiljön är god och hälsofrämjande. Ambitionen är att erbjuda alla den sysselsättningsgrad de önskar. Medarbetare som trivs och mår bra är en förutsättning för en inspirerande organisation.

Kommunens organisation är effektiv, tillgänglig och tydlig för medarbetare, medborgare och företagare. Ett gott bemötande ger god service och inbjuder till dialog.

Ekonomi är i balans och kommunens resurser används alltid på bästa sätt såväl på kort som på lång sikt.

Mål 8. Arboga kommun ger ett gott bemötande och god service

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund. Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

Kommunen finns till för sina medborgare. Varje medarbetare är ansiktet utåt i kommunen och bör bemöta medborgarna med den professionalism och det servicetänkande som vi vill ska förknippas med Arboga kommun. Service och bemötande kan till exempel vara att ge tydlig information, och att myndighetsbeslut är begripliga. Det är också viktigt att medborgarna snabbt får svar och ges rätt information vid kontakt med kommunen.

Mål 9. Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund. Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

Att kunna attrahera rätt medarbetare är en av de viktigaste frågorna för arbetsgivare idag. Det är inte bara lön och förmåner som gör att anställda trivs och gör ett bra arbete. Att kunna erbjuda en kultur med tydliga värderingar, en bra arbetsmiljö och möjlighet till utveckling är faktorer som också påverkar.

---

4 Ekonomi

4.1 God ekonomisk hushållning

Mål 10. Arboga kommun har god ekonomisk hushållning

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund. Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

Ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner; att hushålla i tiden och att hushålla över tiden. Det innebär en avvägning mellan ekonomi och verksamhet på kort respektive lång sikt. Om det under ett år förbrukas mer medel än vad kommunen erhåller, innebär det att kommande år eller generationer får betala för denna överkonsumtion.

De finansiella målen betonar att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Mål och riktlinjer för verksamheten visar hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, det vill säga koppling mellan ekonomi och verksamhet.

Verksamhetsmålen syftar till att främja en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet samt för att göra uppdraget mot medborgarna tydligt.

En god ekonomisk hushållning ställer krav på att kommunen har en långsiktighet i sin planering. Det kräver till exempel en analys av verksamhetsförändringar på grund av den demografiska utvecklingen.

I den av kommunfullmäktige beslutade flerårsplanen 2017-2019, framgår bl. a. att Arboga kommun ska ha en ekonomi i balans och att kommunens resurser ska användas på bästa sätt såväl på kort som på lång sikt.

Förvaltningen arbetar med månatliga uppföljningar för samtliga chefer. Dessa uppföljningar syftar till att tidigt upptäcka eventuella avvikelser i förhållande till budget. Uppföljningarna utgör dessutom underlag till förvaltningens prognosarbete. Samtliga chefer får utbildning i prognosarbetet.

4.2 Drift- och investeringsbudget

Driftbudget

Det ekonomiska läget för Arboga kommun innebär, att barn- och utbildningsnämnden år 2017 har en driftbudget som är något högre än budgetåret 2016. Nämnden äskade utifrån ny tvingande lagstiftning en utökad driftbudget på 12 mkr för budgetåret 2017. Utöver dessa medel äskade nämnden 23 mkr för mottagandet av nyanlända för nämnda år.

Vägledande för nedanstående budget är den prognos som förvaltningen gjort för 2016 och vidare 2017.

Driftbudget (tkr)		2016			2017		
Politisk verksamhet		1 831			1 831		
Administration		1 400			1 400		
Förskola	2429	67 683	2100	500	70 283		
Fritidshem		10 922	100		11 022		
Förskoleklass		8 222			8 222		
Grundskola		122 684	1740		124 424		
Grundsärskola		7 610			7 610		
Gymnasieskola		64 576		-500	64 076		
Elevhem		756	50		806		
Gymnasiesärskola		6 929			6 929		
Vuxenutbildningen		10 458	750		11 208		
Familjepedagogverksamhet		516			516		
Ungdomskontakten		546			546		
Oförutsett		3 075			3 075		
Netto nämnd		0			0		
Summa		304 041	307 208	4740	0	311 948	311948

Förskola

Som tidigare beskrivits ökar antalet barn återigen inom förskolan i Arboga. Inflyttning samt ökad inskrivningsgrad ligger bl.a. bakom denna ökning. Prognosen visar att antalet barn 1-5 år har ökat och kommer att öka de närmsta åren, en ökning på 20 % förutspås till år 2026. För att kunna erbjuda förskoleplatser till ett utökat antal barn och dessutom uppnå fullmäktiges kvalitetsmått öppnas nya förskolor. För att klara målen måste dessa vara kvar under 2017. Delar av den politiska prioriteringen läggs på förskolan år 2017.

Fritidshem, förskoleklass, grund- och grundsärskola

Antalet elever vid förskoleklass och fritidshem ökar. Inskrivningstalen är höga. Under 2016 öppnar förvaltningen nya enheter, dessa kommer att behövas under en lång tid framöver.

Antalet elever i grundskolan ökar. Elever i behov av stöd ökar, vilket har krävt vissa verksamhetsförändringar, dessutom ökar antalet resurspersoner för denna elevgrupp.

Gymnasieskola, vuxenutbildning och nyanländas mottagande

På ungdomsgymnasiet, Vasagymnasiet, visar posten köp och sälj av gymnasieplatser goda resultat. Vi köper färre och säljer fler gymnasieplatser än tidigare. Med anledning av detta kan medel omfördelas.

Vuxenutbildningens verksamhet ökar. Antalet studenter ökar och fler studenter stannar kvar allt längre i utbildningen. Delar av verksamheten,

---

framförallt SFI är underfinansierad sedan tidigare. Lokalhyrorna har även de ökat de senaste åren.

Mottagandet av nyanlända kommer att kräva stora ekonomiska insatser. För att lyckas med ett bra mottagande måste nämndens riktlinjer och skolinspektionens beslut uppfyllas. Behovet av studiehandledning, modersmålsundervisning och svenska som andraspråk ökar. Dessa behov förväntas öka from 2017, varför tjänster behöver inrättas för detta ändamål.

Investeringsbudget

Barn - och utbildningsnämnden förfogar under år 2017 över en investeringsbudget på 2 000 tkr. Nämnden äskade 3 300 tkr för budgetåret 2017. Medlen fördelas mellan verksamheterna enligt nedanstående tabell.

Investeringsbudget(tkr)	2016	2017
Förskola	800	650
Fritidshem		
Förskoleklass		
Grundskola	1050	800
Grundsärskola		
Gymnasieskola	800	400
Vuxenutbildning	290	150
SUMMA	2 940	2000

---

5 Verksamhetsmått/ nyckeltal

Nyckeltal	2014	2015
Förskola: Antal barn/årsarbetare	5,5	5,0
Fritidshem: Antal barn/årsarbetare	18,9	22,8
Grundskola: andel behöriga till gymnasiet	90,7%	89,9%
Gymnasiet: andel med slutbetyg	97%	94%

2014 och 2015 är statistik från www.kolada.se

Nettokostnad per barn/elev kr	2014	2015
Förskola	109 652	108 964
Fritidshem	30 341	27 402
Förskoleklass	61 314	62 121
Grundskola	84 476	91 334
Gymnasieskola	117 606	118 378

Årsredovisning 2014, 2015